

Päevakorras oli õppedukus

Majandusteaduskonna lah-tisel parteikoosolekul oli kō-neaineks mõõdnud eksami-sessiooni tulemused teadus-konnas.

Teaduskonna dekaani sm. J. Toomaspoja ettekandest võis kuulda nii mõndagi rõõ-mustavat. Õppedukuse prot-sent kujunes mõõdnud ses-sioonil kõrgeimaks kogu ins-tituudis — 91,2%. See ületab 5,6% võrra eelmisel ning 1,1% võrra läinud õppeaasta sügissemestril saavutatud õp-pedukuse.

Tervenisti kuus õpperühma saavutas 100%-lise õppedukuse. Nendeks olid TF-21, TR-41, TE-41, TR-61, TR-81 ja TM-101. Kursuste lõikes oli parim V kursus — 98,1%, ma-dalaima õppedukusega aga

IV kursus — 82,4%. Ligikaudu 5% teaduskonna üliõpilastest, sealhulgas üliõpilased Uritam, Fartukov, Püss, Mets jt., õp-pisid ainult «väga headele».

Toodi esile ning kritiseeriti ka puudusi. Lubamatult venib õppevõlgnevuste likvideerimine. Eriti muretekitab on olu-kord õpperühmas TM-61 (õp-pedukus 64%), mille arvele langeb ligi pool kõigist õppe-võlgnevustest. Esineb ka rida üliõpilasi (Hannioti, Erplum, Laikre jt.), kes on saavutanud juba krooniliste õppevõlg-lastel kuulsuse.

Koosolek kavandas abinõud teaduskonna õppedukuse edasiseks tõstmiseks. Kõiki õp-pevõlglaste kohustati likvideer-ima oma võlad 22. veebruar-riks.

ÜLIÕPILANE TULIRELVAGA

1941. a. suvel, kui hitler-liku armee mürd-laine uhtus üle meie kodumaa piiride, vahetasid ka paljud Tallinna Polütehnilise Instituudi üliõpilased ja õppe-jõud õppeabinõud tulirelvade vastu. Mitu üliõpilast astusid va-batahtlikena 1. Tallinna Hävitus-pataljoni ridadesse. Keemia- ja mäeteaduskonna parimast üliõpi-lasest, III kursuse vanemast ja aktiivsest kommunistlikust noo-rest Vsevolod Reinvaldist sai pataljoni formeerimisel jaokomandör. Paari nädala pärast juhtis ta juba kuulipildurite rühma.

Juuli algul, kui hitleri soomus-tatud sõjamasin lähenes Pärnule, sõitis 1. Tallinna Hävituspatal-jon Rapla kaudu Pärnu, appi Pärnu väikesele garnisonile. Kuid hambuni relvastatud ja kiiresti edasiliikuvad vaenlase väeosad jõudsid meist ette. Teel kohtusime Pärnu hävituspataljoni haavatud võitlejatega. Pärnu oli val-lutatud ja vaenlase motoriseeritud väeosad liikusid mööda kõiki maanteid Tallinna poole. 1. rood, kes bussikummi lõhkemise tõttu teistest pataljoni allüksustest maha jäi ja nendega sideme kaotas, asus koos ühe regulaararmee väeosaga Pärnu ja Rapla vahel kaitsele. Sel ajal, kui teised võit-lejad kaitsele ehitasid, otsustas Vsevolod Reinvald kolme seltsi-mehega (nad kõik valdasid hästi saksa keelt) sõita Märjamaale luurele. See oli küllaltki riskant-ne ettevõte. Julgeid ei ähvarda-nud hädaohut mitte ainult hitlerli-ke kõrilõikajate vaid ka rel-vastatud bandiitide, nn. metsa-vendate, salkade poolt, kes juba esimestest sõjatundidest peale tagalas väga aktiivselt tegutsema asusid. Kuid Vsevolod, kelle de-viisiks hävituspataljoni astudes oli: «Kilbiga või kilbil», ei kart-nud hädaohule otse silma vaa-data.

Õhtul, kui luurajad naasid, rääkis Vsevolod: «Otsustasime «mängida» sakslast. «Gaz'i», nel-jakandilised tägid ja mütsid (pataljoni võitlejad kandsid ko-danliku Eesti armee vormimütsi) jätsime alevi lähedale metsa. Eel-dades, et tumesinised tunked või-vad harjumata silmale jätta ka fašistliku armee tehnilise väeosa vormi mulje, lüksime alevi. Mär-jamaa vallamaja lipuvardas leh-vis sini-must-valge lipp. Alevi vahel kohtasime kahte noormeest. Nad mõlemad tonkisid veidi sak-sa keelt. Üks neist esitas end en-dise vallasekretärina ja kiitles,

et «neil» oleval «päästjate» vas-tuvõtmiseks kõik eeltööd tehtud, isegi kommunistide nimekirja üle-andmiseks koostatud. Saanud soovitud nimekirja tegime selle koos reeturiga kahjutuks».

Juuli teisel poolel oli 1. Tal-linna Hävituspataljoni lahingte-guuse paigaks Are, Tabrija ja Uduvere külaude piirkond.

Vaenlane oli vahepeal vallutanud Märjamaa, kuid sealt Balti Meresõjalaevastiku madruste poolt välja löödud ja paisatud ta-gasi Pärnu lähetele. Meie patal-jon sai ülesandeks kaitsta Are ja Uduvere vahelist teelõiku ning peatada suure fašistliku armee väekoondise edasiliikumist Tal-linna suunas. Pataljoni koosnes ainult 320 vanade vintpüssidega ja käsigranaatidega relvastatud võitlejast. Ainaks tõsisemaks tu-lelõukuseks oli kuulipildurite rühm, mille komandöriks oli Tal-linna Polütehnilise Instituudi üliõpilane Vsevolod Reinvald. Seetõttu ei olnud haruldus, et just see saadeti alati kõige ras-kematesse lahingulõikudesse. Kogu juuli teise poole vältel ei mõõ-dunud aga ükski päev veriste lahinguteta.

Meie pataljoni staap asus Udu-vere külas. Õhtuhämaruses sõit-sime Uduverest välja, koiduha-kul ründasime vaenlast. Iga rün-nakuga jäi pataljoni arviliselt väiksemaks, kuid teadmine, et vaenlase kaotused on tunduvalt suuremad, innustas võitlejaid. Puudulik relvastus ja võitlejate arvuline allaäämine tehti kuh-jaga tasa isikliku vaprust ja en-tusiasmiga. Peaasi — patal-jon hoidis vaenlase kinni, mis võimaldas pealinna kindlustada ja asutustel ning ettevõtetel tagalasse evaku-eerimist.

1941. a. juulikuus lähenes lõpu-le. Lõpule lähenesid ka 1. Tal-linna Hävituspataljoni lahingud Pärnu lähetele.

Sakslased liikusid edasi ja val-lutasid Tabrija küla. Meie patal-joni komandör, piirivalve vanem-leitnant Tokarev, otsustas vaen-lase külast välja lüüa. Juulikuu viimase päeva õhtul alustas pa-taljon mitu korda varem tallatud lahinguteed. Aeglaselt liikus võit-lejate kolonn õhuhämaruses mööda metsateed, ees šapöörid, kõrval julgestus. Kui taeva idaserv muu-tus roosakas-punaseks hargnes pataljon kolmeks. 3. rood sai

Täna tähistame Nõukogude armee ja sõjalaevastiku päeva

PROTESTIMIITING

18. veebruaril toimus pea-hoones protestimiitng seoses Saksa Föderatiivse Vabariigi valitsuse otsusega lõpetada selle aasta maikuu sõjaroimariite kohtulik jälitamine. Õppejõud sm. Barinov, profes-sor Laul ja üliõpilane Siilana-rusk mõistsid oma sõnavõ-tus igati hukka Saksa Föderatiivse Vabariigi valitsuse sellise sammu.

Seda kajastab ka miitngu resolutsioon:

Tallinna Polütehnilise Insti-tuudi õppejõud, üliõpilased ja teenistujad mõistavad otsus-tavalt hukka Saksa Föderatiivse Vabariigi kavatsuse käesoleva aasta maikuu lõpe-tada fašistide poolt inimkonna vastu tehtud kuritegude aegu-mise ettekäändel natslike sõja-roimariite kohtuliku jälitamise.

Miljonite süütute, fašismi-chvrite mälestuse nimel me nõuame, et kõik natslikud sõ-jaroimariid saaksid teenitud karistuse, ükskõik kus nad ka ei oleks ja kui kaua nad end ei varjaks kehtumõistmise eest.

TPI peahoone fuajee seinale on kin-nitatud mälestustahvel seitsmeteist-kümne noore patriodi nimega. Need on seni teada olevad TPI üliõpilased, kes võitlesid Suures Isamaasõjas rah-vaste õelaima vaenlase — fašismi vas-tu, ning langesid selles raskest ja kompromissitus võitluses. Nende seits-meteistkümne kangelase nimeid ja lühikese elulood avaldati TPI hääle-kandjas «Tallinna Polütehnik» 15. juu-nil 1962. a. Ajaleht kutsus siis lugejaid üles jätkama faktide kogumist Suurest Isamaasõjast osa võtnud TPI õppe-jõudude ning üliõpilaste kohta. Mee-nutagem siis täna üht neist — Georgi Karli p. Valdekut.

Georgi Valdek sündis 16. detsembril 1921. a. Tallinnas. Tema õpingute lõpetamine Tallinna Reaal-koolis langes kokku Nõukogude võimu taaskeskestamisega Ees-tis juunis 1940. a. Värske abituriendina hakkas Georgi Valdek aktiivselt osa võtma poliitilisest elust. Varsti võeti ta vastu ELKNÜ liikmeks. Kommunistlikule noorele Georgi Valdekule usaldas Nõukogude võim vastutusrikka ülesande — ta töötas 1940. a. suvel Tööstuse Natsionaliseerimise Peakomitees. See oli kiireloomuline ja vastutusrikas tegevus, mil läksid riigi kätte üldrahvaliku sotsialistliku omandina endiste kapitalis-tide ettevõtted, vabrikud, tehased.

Samal ajal sooritas Georgi Valdek sisseastumiseksamid TPI-sse ja temast sai 1940. a. sügisel keemia-mäeteaduskonna esi-mese kursuse üliõpilane. TPI esimese nõukogudeaegse kursuse üliõpilased olid täis indu ja tegutsemistahet, nad võtsid aga-ralt osa õppeprotsessi uutele rööbastele üleviimises. Üks ak-tiivsemad selles huvitavas töös oli Georgi Valdek.

TPI esimese kursuse lõpetamisel tabas meie maad raske hoop — fašistlik Saksamaa alustas 22. juunil 1941. a. oma kaa-paanitsetud rünnakut Nõukogude riigi vastu. Georgi Valdek oli üks esimesi, kes avaldas soovi rindele minna. Ent enne lahingusse saatmist pidi ju noormehi sõjaliselt välja õpetama. Kõos paljude värskest keskhariduse saanud ja ülikoolides õp-pivate noormeestega siirdus Georgi Valdek Nõukogude tagalasse. Sõit laeval Leningradi, sealt rongiga Uljanovskisse, siit oma-korda Volgat mööda Kaasanisse, tagavaraväeosas.

1941. aasta sügisel tuli meie kodumaal kiiresti rajada võimas tööstuslik kompleks Uraalis. Georgi Valdek töötas sel ajal koos paljude eesti noortega Tšeljabinski traktoritehases.

Kui 1942. aasta algul alustati Nõukogude armee eesti rah-vuslike väekoondiste formeerimist, siirdus sinna ka Georgi Valdek. Temast sai 7. Eesti Laskurdiviisi 300. laskurpolgu sõ-dur. 1942. aasta novembris suunati eesti väeosad Kalinini rin-dele Velikije Luki linna vabastama. 11. detsembril 1942. a. asus 300. polk rünnaku lähteasukohtadele.

...Esimene lahing. 13. detsembri 1942. a. uduse varahommi-ku hämaras valgusid kaugkõikide lasud, veidi kange-malt kostsid mürskude sumedad lõhkemised. Püsside üksik-laskude raginasse sekku aeg-ajalt raskekuulipilduja pikem valang. Ohus tiiriesid vaenlase lennukid, kuskilt kaugemalt oli kuulda kõuemürina taolisi pommeide lõhkemisi.

Georgi Valdek lamas koos võitluskaaslastega rünnaku eel Velikije Luki lõunaserval asuva Murakino küla lähedal lagedal väljal. Fašistid olid seda rajooni üle aasta kindlustanud. Iga jalatäis maad oli vastase poolt täpse tulega kaetud. Iga meie sõjameeste liigutust saatis vastase kuulirahe. Järgnes käsklus: «Rünnakule... Hurraa!...» Polk sõitis rünnakule, ikka edasi, ikka lähemale vaenlasele. Fašistide kuulid niitsid ründavaid Nõukogude sõjamehi... Esimesed haavatute oiged, esimesed langenud... Nende hulgas oli ka Georgi Valdek.

...Aeg ei kustata meie kodumaa vabaduse eest võideldes langenud patriotide helget mälestust. TPI fuajees marmor-tahvile kullaga kirjutatud kangelased olid meie rahva pari-mad pojad. Austagem neid ning olgem nende väärlised.

PEETER LARIN
NLKP ajaloo kateedri õppejõud

Kindralmajor IVAN LEPIK

Nagu teame, teenis tsariar-mees Esimese Maailmasõja aastail umbes 100 tuhat eestlast, neist umbes 2000 ohvitseri. Ühe vähes eestlasena jõudis kindral-majori aukraadini I. Lepik.

I. Lepik sündis üle saja aasta tagasi — 1859. aastal Lõuna-Ees-tis talupoja perekonnas. 1880. aastal mobiliseeriti ta tsariar-meesse ja määrati reamehena 113-ssse jalaväepolku. Omades tolle aja kohta teatud hariduse, lõpetas ta polgus õppekomando, mille järele ta ühendati allohviti-seriks. Kui püüdi nooruk läheta-ti ta peagi Riia jünkrute kooli nooremaste klassi.

Pingelise töö ja õppimise ta-gajärjel sai ta liikuda edasi tsariarmee teenistusesde-lil. 1900. aastal omas Lepik juba kapteni auastme. Nagu näha, võttis ta aktiivselt osa ka ühis-kondlikust tegevusest, sest teda autasustati pronksmedaliga esi-mesest üle-venemaaliseist rahva-loendusest osavõtu eest.

Vene-Jaapani sõjast võttis I. Lepik osa 231 polgu koossei-sus. Ülesnäidatud vahvuse eest autasustati teda mitmete ordeni-tega ja omistati alampolkovniku auaste.

1910. aastal teenis Lepik pol-kovniku aukraadis Pensa linna komandandina.

Esimesest Maailmasõjast võtab Lepik osa 318. polgu komandö-rina. Pruti jõe ületamisel saab

ta haavata ning pärast haiglast väljumist määratakse 105. diviis-i 7. brigaadi komandöriks. Lahinguliste teenete eest ülendatakse teda 1915. aasta lõpul kindral-majori auastmele. Maailmasõja käigus Lepikut autasustatakse mitmete ordenitega ja Georgi ristiga.

Eesti kodanlus püüdis kindral Lepikut ära kasutada oma rah-vavastases tegevuses. Ta valiti tagaselt 1917. aastal isegi kodanluse sõjaväelaste ülemnõu-kokku. Kuid töötava talurahva keskkonnast võrsunud sõjamees, vaatamata oma 60-aastasele eale ja sõjas saadud haavadele liitus kindlalt Nõukogude võimuga. Nagu näitavad arhiivimaterjalid, tegeles I. Lepik juba 1918. aasta esimesel poolel sõjaväe spetsia-listina Punarmee väeosade org-aniseerimisel Pensas. Tema juh-timisel formeeriti ja anti väljaõpe mitmele diviisile. Kui 1919. aasta kevadel algas Entente oma jär-jekordset nõukogudevastast sõ-jaretke, siis leiame Lepiku 5. diviisi ülemana i darindelt, kus ta teostab lahinguoperatsioone pealetungivate Koltšaki valge-kaartlaste vastu.

Varsti määrati ta reservi Moskva sõjaväeringkonna juurde. Vaatamata oma auväärsele eale ja sõdades kahjustatud ter-visele andis I. Lepik oma rik-kalikud kogemused ja kogu ener-gia Nõukogude võimu kaitseks.

U. TAIGRO

Partei- ja riigikontrolli kaastöögrupi tegevusest TPI-s

Partei- ja riigikontrolli kaastöögrupp loodi meie instituudis 1963. a. aprillis, samaaegselt loodi ka kontrollpostid teaduskondades. Kuigi meie organisatsiooni aktiiv oli väiksearvuline, viidi läbi rida kontrollretki ja avastati mitmed puudused meie instituudi elus.

Nendest on juttu ka käesolevas artiklis ja osa neist on instituudi juhtkonna abil likvideeritud.

Seoses aktiivi tegevuse laiendamise ja komsomoli proktoori organiseerimisega 1964. a. suvel toimus grupi töös mõningane ümberkorraldus ja haarati kaasa uusi liikmeid. Kõik kaastöögrupi tööst osavõtvad seltsimehed on partei-, komsomoli- ja ametiühinguorganisatsioonide parimad esindajad.

Praegu on kaastöögruppis 19 inimest, kellest 7 moodustavad büroo. Büroo juhatab nii kaastöögrupi kui ka kontrollpostide tegevust. Kontrollpostid on käesoleval ajal 6, liikmeid neis 28.

Büroo koosseis: Esimees dots. N. Rozanov asetäitja van. õp. A. Klement sekretär van. lab. N. Blum.

Teadusliku töö kontrolli sektori juhataja dots. H. Tobar. Õppetöö kontrolli sektori juhataja dots. L. Kalman. Administratiiv- ja majandusliku tegevuse kontrolli sektori juhataja van. õp. H. Räämet. Instituudi ehitustegevuse kontrolli sektori juhataja ass. H. Leppik.

Kontrollpostide ülemad teaduskondades:

energeetikateaduskonnas dots. E. Risthein

ehitusteaduskonnas dots. R. Ambros

mehaanikateaduskonnas dots. D. Ananjev

keemia-mäeteaduskonnas van. õp. E. Tearo

majandusteaduskonnas van. õp. O. Pöder.

Kaastöögrupi esimees ja kontrollpostide ülemad on reeglina vastavalt parteikomitee ja parteibüroode sekretäride asetäitjateks.

Meie töö toimub nii semestriplaanide kui ka jooksvate signaalide alusel.

Möödunud semestril kontrolliti

vastuvõtukomisjoni ja kaugõppe-teaduskonna tööd. Need olid küllalt kaalukad ülesanded, nüüd on neist tehtud kokkuvõtted. «Tallinna Polütehnikus» ilmus sm. H. Räämeti artikkel vastuvõtukomisjoni tööst, sm. A. Lepamaalt RH-s puudustest kaugõppe-teaduskonnas. Peale selle on läbi töötatud rida teisi probleeme. Näiteks avastati Mustamäe sööklas rida kisenavaid puudusi ja võeti tarvitusele vastavad abinõud. Kontrolliti ka õppejõudude ja õppe-kasvatustööga tegeleva personali koormust, selgus ülesannete ebaühtlane jaotus nende vahel. Rektoraadile ja ühiskondlikele organisatsioonidele esitati

konkreetsed ettepanekud olukorra parandamiseks.

Enamus meie aktiivist võtab tööst osa kogu hingega, eriti van. õp. H. Räämet. Oleks hea, kui igaüks mõistaks riigikontrolli kui kommunistliku partei tegevuse leninliku printsiibi tähtsust. Riigikontroll on võimas jõud parteilises ja riiklikus juhtimises.

Seltsimehed! Me loodame ka teie aktiivsele abile. Kirjutage meile silmahakanud puudustest. Hakkame koos nende vastu võitlema!

N. ROZANOV

TPI parteikomitee sekretäri asetäitja, TPI riigikontrolli kaastöögrupi esimees

Kontrollretk Mustamäe ühiselamu sööklasse

Partei- ja riigikontrolli kaastöögrupp koos Kaubanduse Riikliku Inspektsiooniga kontrollis saabunud signaalide alusel jaanuaris kabel korral restoran «Nõmme» filiaali, TPI ühiselamu sööklat Mustamäel.

Neljaliikmeline komisjon avastas kontrollimisel väljastatud ning tarbijate käest laudadelt võetud toiduportsjonite kontrollkaalumisel, et ühe portsjoni — «sardell makaronidega» üldkaal oli 250 g ettenähtud 310 g asemel, seega alakaal 60 g (55 g liisandi ja 5 g sardelli arvel). Peale selle puudus nimetatud portsjoni juures kalkulatsiooni järgi ettenähtud 10 g lisagarneeri, s. o. juurvilja — nagu näiteks värskes sibul, porgand, peet. Meile selgitati, et üliõpilased ei soovivat tomatikastet ega värsket juurvilja, mille tõttu see ka puuduvad mõnikord toitudel.

Toiduportsjonite juurde väljastatud leivaportsjonid kaalusid 50 g ja 70 g asemel, see tähendab, et iga portsjon kaalus 20 g vähem!

Mõned toidud on märgitud ainult menüü ilustamiseks, kuna need üldse ei valmistatud, näiteks 9. jaanuaril «kapsarullid». Puudus ka avalduste ja ettepane-

kute raamat. Söökla küllastajail tuleb nõuda avalduste raamatut ning teha omapoolseid ettepanekuid toitumise kvaliteedi, sortimendi ja muu kohta.

Tallinna Sööklate, Restoranide ja Kohvikute Trusti töötajate poolt on ühiselamu sööklat kontrollitud möödunud aastal seitsmel korral! Erilisi puudusi aga ei avastatud!

Kaastöögrupi komisjon avastas teisel kontrollretkel, 23. jaanuaril, jällegi samad puudused. Kontrollimise ajal kokk lisas rasvaineid juba väljastatud toidule. Ilmselt oli «unustanud» seda varem teha. Arvatavasti on sellest ka tingitud vähemaitavad road. Kontrollimise ajal puudusid ka puuvilja mahlad joogiks.

Kindlasti ei jää sellised ootamatud kontrollretked viimasteks, kuid ka söökla toitude tarbijad peaksid omalt poolt rohkem soovivalt avaldama, et puudused ühiselamu sööklas täielikult likvideerida.

Lõpuks tahaks märkida ka seda, et söökla ruumid on kitsad ning lõuna ajal söökla on lõunaks suletud!

H. RÄÄMET
kaastöögrupi liige

iga üliõpilase südameasjaks. Rühma pidevat ja ranget tööd täitmise ja loengutelt puudumise arvestust.

Õigeaegselt tuleb üles tõsta rühma ees ühe või teise üliõpilase õppeedukuse küsimusi, viia läbi konseptide, koduste töde ja «laborite» täitmise kontrolli. Kui on vajalik, tuleb määrata üliõpilastele võlgnevuse likvideerimise tähtaeg ja lõpuks, kui osutub vajalikuks — teha ettepanekud ka stipendiumikomisjonile eksmatricleerimiseks.

Toetada tuleb individuaalgraafikute andmist üliõpilastele, kes seda väärivad, see tähendab nendele, kes aktiivselt tegelevad ühiskondliku ning ÜTÜ tööga.

Eeldan, et õppetöö küsimused huvitavad kõiki üliõpilasi seepärast oleks vajalik arutada neid aruande-valimiskooolekul.

Selle kohta tahaks öelda nii palju. Rühma elu sõltub tema juhtidest — eelkõige komsorgist. Seepärast on vaja põhjalikult arutada ja kaaluda iga komsorgi kandidatuuri. Oleks aeg lahti saada arvamusel «üks kõik keda, ainult mitte mind.»

Meie ülesandeks on rakendada kõik jõud selleks, et lõpetada aruande-valimiskooolekute läbiviimine 26-ndaks veebruariks. TPI komsomoliorganisatsioon kasvab aastast aastasse. Praegu kuulub sellesse ligi 2500 inimest.

Teaduskonna organisatsioonidest suurim on energeetikateaduskonnas, mis ühendab oma ridadesse üle 700 inimese. Praktiliselt juhtida sellist suurt organisatsiooni teaduskonna bürool on raske. Seepärast ELKNÜ TPI Komitee büroo otsusega lubati moodustada energeetikateaduskonnas kursuste komsomoliorganisatsioonid eesotsas kursuse bürooga. Side rühmadega muutub sellel juhul kindlasti operatiivsemaks ja elujõulisemaks.

V. PANOV

ELKNÜ TPI Komitee sekretär

Meie saadikukandidaadid kohalikesse nõukogudesse

Meie õppejõud, teenistujad ja üliõpilased seadsid kohalike tööraha saadikute nõukogude valimisteks üles järgmised saadikukandidaadid:

— Tallinna linnanõukogusse valimisringkonnas nr. 38 professor Heino Lepikson

— Tallinna linnanõukogusse valimisringkonnas nr. 39 ELKNÜ Keskkomitee instruktor Ants Oun, instituudi kasvandik

— Kalinini rajooninõukogusse valimisringkonnas nr. 75 vanemõpetaja Aino Aret

— Kalinini rajooninõukogusse valimisringkonnas nr. 76 dotsent Endel Risthein

— Kalinini rajooninõukogusse valimisringkonnas nr. 77 vanemõpetaja Maimu Saarepera

Rahvakohtute kaasistujad meie perest

- Kapitaalehituse osakonna lukksepp Ando Arulaid
- Osakonna ülem Arsenia Sooper
- Vene- ja võrkeelte kateedri assistent Olga Rekand
- Filosoofia kateedri assistent Karl Umbleja
- Teoreetilise mehaanika kateedri vanemõpetaja Aleksei Tümanok
- Anorgaanilise keemia kateedri laboratooriumi juhataja Meeme Põldme
- Eelektirisüsteemide kateedri dotsendi kt. Olev Tapupere
- Masinaelementide kateedri dotsent Andrei Jeršov
- Raamatukogu komplekteerimise osakonna juhataja Mari Ideon
- Tootmise ökonomika ja organiseerimise kateedri dotsendi kt. Peeter Lageda
- Raadiostudio operaator Jaak Kiinof

ÜET

VASTUVÕTT jäi napiks

Kui möödunud kuul järjekordne lend lõpetajaid Tallinna Polütehnilise Instituudi seljataha jättis, olid vastsete spetsialistide hulgas ka esimesed Ühiskondlike Erialade Teaduskonna lõpetajad.

Nii omandasid Siiri Harvo, Anne Neem ja Annika Saludo koos keemiainseneri kutsega ka ekskursioonijuhli ühiskondliku eriala, majandusteaduskonna lõpetajad Juhana Kajandu, Helmuth Holm, Made Lindre ja rida teisi konsultant-normeeriya eriala jne. Jääb loota, et nad oma praegusel tööpostil ka ÜET-s omandatud teadmisi ja oskusi vaka all ei hakka hoidma.

Kuivõrd õppeaasta ÜET-s algab kevad- ja lõpeb sügissemestriga, alustas teaduskond käesoleval kuul uut õppeaastat. Seoses sellega viidi eelmisel semestril läbi uute üliõpilaste vastuvõtt teaduskonda.

Sirvides vastuvõtu tulemusi, jääb paratamatult mulje, et tulemused jäid oodatust tagasihoidlikumateks. Kui jätta kõrvale spordiorganisatiori eriala, kus vastuvõtt toimus vahetult spordi- ja rakenduslike erialade kateedri poolt, siis ülejäänud erialadel õppima asumiseks avaldas soovi kokku 435 üliõpilast. Võttes arvesse, et meil päevases osakonnas õpib üle 3000 üliõpilase, jääb see arv muidugi kaunis kasinaks.

Kõige elavamad huvi tunti ühiskondlike erialade vastu keemia-mäeteaduskonnas, kus peaaegu iga viies üliõpilane avaldas soovi ÜET-sse astumiseks (116 soovijat 633-st). Nagu möödunud õppeaastal toimunud vastuvõtul jäi ka tänava kõige tagasihoidlikumale positsioonile ehitusteaduskond, kus ÜET-sse astunute arv moodustab teaduskonna üliõpilaste arvust vähem kui kümnendiku (51 üliõpilast 546-st). Palju parem ei ole olukord ka energeetikateaduskonnas (97 üliõpilast 944-st). Muidugi, igas teaduskonnas on üliõpilasi, kes juba õpivad ÜET-s, samuti diplomandide kellel instituudis oleku aeg on jäänud liig napiks, et selle vältel veel ühiskondlikku eriala omandada. Kuid üldist muljet vastuvõtu tulemustest see siiski oluliselt ei muuda.

Kateedrite lõikes tunti kõige suuremat huvi kunsterialade vastu (182 soovijat), seda eelkõige tänu kodukultuuri instruktori erialale, kuhu registreerus 99 soovijat. Teistest erialadest olid populaarsemad auto-moto instruktor (78 üliõpilast), ekspert keemiliste analüüside alal (45 üli-

õpilast), reporter-kirjasaatja (38 üliõpilast), ekskursioonijuh (35 üliõpilast) ja fotoringi juhataja (35 üliõpilast).

Vaestlaste ossa jäi aga endiselt selline äärmiselt vajalik eriala, nagu lektor-propagandist, kuhu ainsana registreerus üks majandusteaduskonna üliõpilane. Üksainus soovija oli ka erialale konsultant-normeeriya ja 4 soovijat erialale ratsionaliseerimis- ja leitudustegevuse instruktor.

Millest oli siis tingitud, et vastuvõtt jäi sedavõrd napiks? Eelkõige kahtlematult selgitustöö puudulikkusest.

Vastuvõtu organiseerimisel ÜET dekanat tegi ära vajaliku tehnilise töö (kuulutused, registreerimislehed jne.), n. ö. elava selgitustöö osas langes pearõhk aga komsomoliorganisatsioonile. Selliselt lepiti kokku ÜET Nõukogu koosolekul, millest võttis osa ka TPI komsomolikomitee esindaja, samuti on komsomoli keskkomiteega kooskõlastatud ning rektori poolt kinnitatud ÜET põhimäärusega määratud, et ÜET komplekteeritakse üliõpilastega komsomoliorganisatsiooni initsiatiivil.

Paraku jäi käesoleval juhul see initsiatiiv väga tagasihoidlikuks. Sellest kõneleb kasvõi sel-linegi fakt, et veel 30. novembril (vastuvõtt toimus aga 5. detsembrini), ei olnud majandusteaduskonna komsomoli-organisatsiooni sekretär teadlik, kuidas praktiliselt toimub uute üliõpilaste vastuvõtt ÜET-sse ning kas see üldse toimub.

Tulemuseks oli, et majandusteaduskonnas, kus on kokku 17 õpperühma, registreerus ÜET-sse üliõpilasi ainult 5 õpperühmast. Ülejäänud rühmad, sealhulgas kaks I, üks II ja kolm III kursuse rühma, jäid aga hoopis kõrvale.

Analoogilist pilti võib näha ka mujal. Ehitusteaduskonnas, kus õpperühmi on 29, oli registreerunud vaid 7 õpperühmast, energeetikateaduskonnas olid vastavad arvud 49 ja 14 jne.

Eeltoodu kõneleb selget keelt sellest, et teaduskondade komsomolibürood ning instituudi komsomoliorganisatsiooni tervikuna, samuti aga ka ametiühing ning teised ühiskondlikud organisatsioonid peavad edaspidi hoopis tõsisemalt mõtlema sellele, kuidas jõuda ühiste jõududega niikaugele, et iga meie instituudi lõpetaja oleks omandanud ka mõne ühiskondliku eriala.

K. KULLI
ÜET prodekaan

KOLM

PROBLEEMI

Tahan rääkida seekord kolmest probleemist. Kuivõrd põhjalik see mõtteavaldus on, palun otsustada lugejail. Need kolm küsimust on: aruande-valimiskooolekud, uut ELKNÜ TPI organisatsiooni struktuuris ja õppetöö.

Alustan vastupidises järjekorras. Kui lugejat ei rahulda selline probleemide asetuse järjekord, võib ta hakata lugema lõpust ehk jätta vahele see osa, mis teda ei huvita.

Nii siis õppetöö. Juhin kõigepealt lugejate tähelepanu mõningatele arvudele. Nõukogude Liidus lõpetab iga aastal keskkooli 2,5 miljonit õpilast, neist 400 tuhat läheb edasi õppima kõrgematesse õppeasutustesse. Vastuvõtukomisjonidesse laekus mullu 177650 avaldust tööstaažiga inimestelt ja vastu võeti 176 150 inimest, see on 99%. Varematal aastatel oli üldine väljalangevus ligi 10%, nüüd aga kõigub 25—30% vahel.

Kas need arvud ei räägi küllaltki palju?

Meie instituudi praktika näitab samuti, et õppeedukus on otse keskkoolist tulnutel kõrgem kui staaži omavatel üliõpilastel. Väljalangevus on põhiliselt viimaste arvel. Stipendiumite hulk tõuseb 75% ni endise 71% asemel. Paistab ka üldine tendents eksamite vähendamise suunas.

Sellega seoses läheb õppetöö mõnes osas kergemaks ja mõnes osas raskemaks. Edukamal õppetöö korraldamisel hakkab veel suuremat osa etendama õpperühma kollektiivsus ning elujõulisus.

Tahaks näha, et õppetöö oleks

mia» vastu. See eksam säilib veel neile, kellel on ta vajalik edaspidi.

Õppeprogrammides on suurenenud iseseisva töö osa. Üldiselt on tendents vähendada inseneri õppimise aega. Nädala koormus püütakse seniselt 36 tunniit viia 30 tunniel 1.—4. kursusel ja 24 tunniel V ja VI kursustel. Samal ajal kasvab fakultatiivsete ainete osatähtsus — vanematel kursustel kuni 6 tunni nädalas.

Tootmistöö esimestel kursustel jääb ära, vanematel pikeneb tootmispraktika ja suureneb laboratoorse töde osa.

Keskmiselt tuleb ühekuine praktika pärast kolmandat kursust (erandina pärast esimest ja teist neile, kes ei oma tööstaaži), pärast neljandat kursust 12-nädalane ja diplomielne 15-nädalane praktika. Õppeasutuse otsusel võib need praktikaperioodid viia kokku 27 nädala ulatuses, kusjuures üliõpilased vormistatakse palgalisele tööle.

Kuna selgub, et üliõpilased vähe tunnevad majanduse aluseid, viiakse sisse kaks uut ainet: «Arvutustehnika kursus majandus- ja insenerarvutuses» ja «Füüsikaliskemiliste protsesside moduleerimine». Tõuseb ühiskonnateaduste ning võrkeelte osatähtsus. Ainetel lõikes püütakse võimalikult kaotada paralleelsus.

Stipendiumite hulk tõuseb 75% ni endise 71% asemel. Paistab ka üldine tendents eksamite vähendamise suunas.

Sellega seoses läheb õppetöö mõnes osas kergemaks ja mõnes osas raskemaks. Edukamal õppetöö korraldamisel hakkab veel suuremat osa etendama õpperühma kollektiivsus ning elujõulisus.

Tahaks näha, et õppetöö oleks

Meie eksponaadid

Tallinna Polütehniline Instituut on regulaarselt võtnud osa nii üleilmailistest kui ka vabariiklikest näitustest. 1962. aastast on instituut Kõrgema ja Keskerihariduse Ministeeriumi soovitusel esinenud igal aastal iseseisva ekspositsioonina Rahvamajanduse Saavutuste Näituse Hariduse paviljonis. Instituuti on autasustatud esinemise eest Rahvamajanduse Saavutuste Näituse teise järgu diplomiga ja instituudi õppejõude ja teenistujaid premeeritud nii rahaliselt kui ka diplomite ja medalitega. Kuldmedaliga on autasustatud prof. A. Aarnat liimvaigu DFK väljatöötamise eest, hõbemedaliga dots. V. Kikast kõrgevaliteetsete põlevkivituhk sideainete väljatöötamise eest, pronksmedalitega dots. J. Varvast CdS fototakistite väljatöötamise eest, dotsente H. Jänest, H. Tiismust ja E. Ristheina sulaalumiiniumi elektromagnetilise pumba konstruktsiooni väljatöötamise eest.

1965. aastal võtab Tallinna Polütehniline Instituut osa Moskvas korraldatavast rahvusvahelisest näitusest: keemia tööstuses, ehituses ja põllumajanduses, Rahvamajanduse Saavutuste Näitusest Hariduse paviljonis ja näitusest «25 aastat Eesti NSV-d». Rahvusvahelisel keemia näitusel eksponeeritakse prof. A. Aarna ja K. Kiisleri poolt liimvaigu DFK. Rahvamajanduse Saavutuste Näitusel esineb Polütehniline Instituut komplekse ekspositsiooniga «teadusliku uurimistöö organiseerimine kõrgemates koolides». Näitusel eksponeeritakse peale instituudi teaduslikku uurimistööd iseloomustavate üldiste andmete instituudi eksperimentaalitöökojas valmistatud määritisi. Näitusel «25 aastat Eesti NSV-d» antakse ülevalde õppetööst ja teaduslikust tööst instituudis perioodil 1940—1965.

A. AITSAM
Alalise näituse komisjoni esimees

Tükike ajalugu

See, et meie instituudi uued hooned on leidnud koha Mustamäel, on pikkade arutluste ja kaalutluste tulemus. Asukoha üle on palju vaeldud ja piike murtud. Nii oli esialgseks asukohaks Lenini puistee, siis Kivimäe. Et Mustamäe nendest kõige õnnestunum on, selles ei kahtle vist keegi. Avaldame protokollid, mis ühe komisjoni poolt 1951. aastal antud küsimusel koostati ja teile saab selgeks selle keerdkäigu üks osa, mis jäljed lõpuks siiski Mustamäele viis.

22. detsembril 1951. a. astus kokku Tallinna Polütehnilise Instituudi direktori poolt määratud komisjon, et vastavalt NSVL Kõrgema Hariduse Ministeeriumi ettepanekule selgitada TPI uute hoonete asukoha küsimust.

1. Komisjon kaalus eelkõige asukoha valikul kahte varianti: kesklinn ja linnäärsed rajoonid. Esimese variandi — s. o. kesklinna poolt esitati järgnevat seisukohta:

1. Küsimus on kooskõlastatud linna arhitektuuriosakonnaga ja paljude teiste asutustega, millega on lahendatud vee-, gaasi- ja energiasuutusega seoses olevad küsimused. Uue asukoha valik kutsus esile viivituse projekterimistöödes.

2. Asudes kesklinnas omab instituut häid sidemeid teiste teaduse- ja kultuuriasutustega: Teaduste Akadeemiad, muuseumid, raamatukogud, valitsusasutused, teadlaste maja jne.

3. Asudes kesklinnas ja moodustades suurema hoonete bloki, kujuneb TPI üheks esinduslikumaks hooneks, millega võidab kesklinna arhitektuuriline ilme. Uue asukoha puhul tuleb ümber teha kesklinna generaalplaanid projektid.

Puudustest on tähtsaimad järgnevad:

1. Kesklinn oma kárarikka ümbrusega ei ole soodne õppe- ja teaduslikuks tööks, mistõttu nõukogude linnaehituse praktika näeb ette suuremate õppeasutuste väljaviimist linna äärtele.

Ettenähtud krunt Lenini puistee ääres ei võimalda kõigi instituudi hoonete mahutamist. Osa ühiselamuist ja teisi elamuist tuleb paigutada teistele kruntidele, mis raskendab nende majandamist.

3. Instituudi laiendamiseks seoses olev ehitustegevus on piiratud.

4. Kehakultuuriliseks tegevuseks on vajalik spordiväljakute rentimine;

Teise variandi — äärelinna —

kasuks räägivad järgmised seisukohad:

1. Äärelinnas on võimalik luua terviklik asula, mis hõlbustab instituudi majandamist.

2. Äärelinna tingimustes on soodsad võimalused instituudi edaspidiseks laiendamiseks.

3. Äärelinnas on kõigiti soodsad tingimused õppe- ja teaduslikuks tööks. Kehakultuuriline ettevalmistus ei ole millegagi takistatud, kuna on võimalik vastavate väljakute loomine.

Puudused:

1. Tekib raskusi gaasivarustusega, kanalisatsiooniga jne., mis kutsus esile viivitusi projekterimistöödes ja suurendab ehitustööde mahtu.

2. Kuna instituudi õppekorpusete ja ühiselamute lõpliku väljajähtuseni tuleb arvestada linna transpordi koormuse suurenemisega.

Komisjon kaaludes mõlema variandi positiivseid ja negatiivseid jooi, jõudis otsusele:

1. TPI uued hooned tuleb ehitada linna äärele.

II. Kaaludes võimalikke lahendusi linnaäärsetes rajoonides, pidas komisjon sobivaimaks instituudi asukohaks maa-ala Nõmme rajoonis põhjapool Kivimäe jaa-ma.

Valik on põhjendatud järgmiste seisukohtadega:

1. Suhteliselt soodsad inimtranspordi võimalused: Tallinn—Pääsküla elektrifitseeritud raudtee, Pärnu maantee.

2. Soodsad ehitusmaterjali ja küttematerjali transpordi tingimused: laiarööpmeline ja kitsarööpmeline raudtee.

3. Parem kliima kui Tallinna teistes rajoonides.

4. Soodsad tingimused sportlikuks tegevuseks: läheduses asuvad Hiiu staadion, ujula, suusa- baas jne.

Alla kirjutanud:

L. TEPAKS
L. KAALMAN
H. LAUL
A. SIPSAKAS
H. OTLOOT

«Andke puhast õhku!»

APPIKARJE

Alljärgnevale loole motoks pandud endisaegne kodukultuurialane salmloosung tuleb allakirjutatule ikka meelde, kui ta astub hilisel õhtutunnil auditooriumisse oma igapäevast tööd tegema.

Paratamatu töötamine kolme vahetusega sunnib meid oma instituudi auditooriume ekspluateerida vahemikus 07.30...22.15, s. o. ligemale 15 tundi ühtejärge, mis tuleb välja ümmarguselt kaks tavalist tööpäeva-normi üheainsa päeva kohta. Üliõpilasmasside liikumised auditooriumist auditooriumisse vahetundidel ning pidev viibimine nendes teadagi tekitab palju tolmu, kõnelemata õhu saastumisest väljahingatavast süsihappegaasist ja tubakasuitsust (suitsu tehakse meil kõikjal ja üsna rohkesti; keelustõidid on üleval ainult moe pärast).

Tekib küsimus, kuidas on meil korraldatud normaalsete atmosfäärsete tingimuste taastamine vahetundide ajal. Paraku tuleb vastata, et selles sektoris pole meil asjad kaugelki korras. Võibolla on TPI ainus õppeasutus maailmas, kus ruumide perioodiline õhutamine vahetundidel akende kaudu pole kujunenud endastmõistetavaks heaks kombeks. Eriti raske on taluda ebasanitaarset atmosfääri õppe-ruumides neil üliõpilastel, kes tulevad õppetööle (viimases vahetuses) pärast seda, kui nad on oma ametalase, enam või vähem väsitava päevatöö juba ära teinud. Nõuda sääraseid lisaks veel viis tundi vaimutööd umbes atmosfääris — on niivõrd ülekohtune, et see peaks äratama isegi meie lugurööpud dr. Epsteini lähelepanu. Soovitaksin meie doktoril korra külastada õpperuume peahoones pärast kolmanda vahetuse tööpäeva (gaasi- või tolmu maski kaasavõtmine poleks üleaurune!). Võimalik, et dr. Epsteini käsutuses on mingi sihuke riistapuu, millega mõõdatakse õhu saastumismäära ruumides, selle ta peaks siis kaasa võtma (kui sel vaid on küllaldane diapason vääruslikes tingimustes töötamiseks!).

Siinkohal meenub mulle üks jutujamine prof. Leo Jürgensoniaga, kes teatavasti muuseumis uurib ka loomalaute mikroklimate. Ma nimelt küsisin temalt, et kas neidsinatsed targad inst-

rumendid ja aparaadid, milledega ta uurib lauda mikroklimate, kõlbaksid ehk ka meie auditooriumides valitseva «kliima» uurimiseks-analüüsiseks. Professor vastas (oma tavalise huumoriga, surmtõsiselt), et kõrgema kooli auditooriumide mikroklimate uurimine pole ju tänapäeval põrmugi aktuaalne probleem. Selge — aktuaalne on ainult loomalauda mikroklimate uurimine! Kuigi need sõnad olid öeldud naljaks, tunneme nende taga ka valusat ja kurbtõsist ironiat.

Järgneva väljavõtte TPI sisekorra eeskirjast (vt. «Teatmik üliõpilastele», 1964, lk. 21): «Rühmavanema ülesannetes kuulub: ... e) järjekordse korrapidaja määramine, kes on kohustatud kindlustama puhtust õpperuumis, korda seadma ja õhutama ruumi pärast tunni lõppu.»

Seda tarka ja eluliselt tähtsat nõuet meie majas millegipärast ei täideta. Kes peaks kandma vastutust selle eest? Kas rektor isiklikult? Või prorektorid? Dekaanid? Prodekaanid? Parafikomitee? Ametiühing? Komsomol-komitee? Rühmahooldajad? Või koguni rühmavanemad ise? Keegi peaks ometi rühmavanemaid-lapsukeid instrueerima ja perioodiliselt kontrollima neid selles ühiskondlikult ülitähtsats tööõigus! Kas see ei peaks vahest siiski olema meie dekaankonna (s. o. dekaanid, prodekaanid) otseseks ülesandeks? Aga ega ühiskondlikud organisatsioonidki ei tohiks siin jääda pealtvaataja ossa!

Kaldun arvama, et rühma järjekordse korrapidaja kohustuste hulka tuleks ruumide õhutamise kõrval arvata ka tahvlilappide pesemine ja tahvli puhastamine iga järjekordse tunni eel. Luua lektorile head tingimused tahvli töötamiseks, see oleks üliõpilaste poolt talle nagu väikeseks aus-tusavalduseks. Loengu (harjutus-tunni) kvaliteedi vähenegi tõus selle tagajärjel tasub kuhjaga üliõpilastele nende tühise vaeva.

Värsket õhku auditooriumes aga peaksid esmajoones hindama just üliõpilased ise. Nende nõuded kopsud nõuavad seda. Oman-dagem siis see hea komme — tuda tuulutamine akende kaudu. Laskem Mustamäel tuppa toredat männilõhna ning Kopli poolsaarel — karget mereõhku. Värske õhk, nagu viisakuski, ei maksa midagi, kuid kaalub üles kullakoormaid.

O. RÜNK

OLEV TÕELEID

LUULERIDU

Maa nagu maa.

Muld, must ja tihke nagu halva perenaise küpsetatud leib. Vihmaussid need maa pärm, et puhastes artereis voolaks hapnikukraadine vein... Maa nagu kevad...!

Maa nagu maa.

Vahel kaevatakse teda. Kalamehed. Labidaga poleks lõigatud vihmauss...!

Pool tagasi mulda, pool peopesal...!

Aga milline kalamees tahab pooliku vihmaussiga õngitseda mõtteid?!

TALVEÕO MOTIIV

Õo nagu piibliparadiis. Härdalt paluvad jääjüügraaniga ära narritud puud jumala aupaistega ehitud kahvatult kuult tagasi kevadet...!

MÄGI- SIID VALLUTAMAS

Karpaadid on kohaks, mis meelitavad ligi tuhandeid turiste ja asjaarmastajaid nii suvel kui talvel.

Eriti tore on mägedes talvel: paks lumevaip katab maad, sihvakad kuused ronivad mööda mäenõlva kõrgemale, puudest paljad mäetipud avavad silmale võr-ratu vaatepildi.

Viieliikmelise grupiga startisime Tallinnast, kaasas suusad, seljakotid ja paras jagu optimis-mi. Riias liitus meiega neljaliik-meline grupp üliõpilasi meditsiinilistest instituudist.

Ümberistumised Vilniuses ja Lvovis ning juba kihutas rong meie sihtpunkti Jassinja poole.

Millegipärast kiputakse arvama, et Karpaatidesse võib minna ainult väga hea suusataja Tege-likult aga see, kes Mustamäel sõidab alla «vanakast», on Kar-paatides nagu omas kodus.

Jassinjas seadsime ennast sisse kohaliku elaniku juures. Pakki-sime välja hädavajaliku, võtsime suusad ja kohe mägedesse. Keegi ei tihanud kauemaks koju jääda.

Ronisime mägedele. Igaüks va-tis oma võimetele sobiva lasku-misnõlva ja siis läks lahti. Küll sai otse alla lastud ja «nõksu» proovitud ja ega istmikkugi ka-sutamata jäetud. Hommikust saa-dik tühjad kõhud andsid end pi-

PUHKEHETK ENNE TÕUSU.

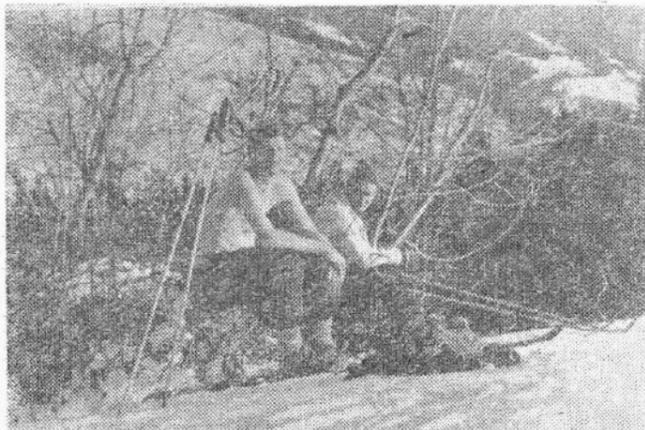
kapeale tunda. Laskusime mäest, kinnitasime keha ja lasime kuumal veinil hea maitsta.

Mööda mägesid kulgeb turismi-marsruut, mis kahjuks oli sule-tud halbade ilmastikutingimuste tõttu. Nimelt on matkajatele oht-likud lumelaviinid, mis sageli nõuavad inimohvreid.

Järgmise päeva hommikul alus-tasime teekonda Blisnitsa mäele. Poiste kanda olid seljakotid, tüd-rukutele piisas teekonna rasku-sestki. Libisemine oli haruldane nii ette- kui tahapoole, rohkem siiski tahapoole. Tõusime pide-valt, ületasime mäeharja, veidi laskumist ja jälle tõus. Kui õh-tuks jõudsim turistide mägiõnni «Dragobrat», olid kõik parasjagu väsinud. Profülaktikaks külma-rohi ja siis toidu kallale.

Hommik tervitab meid päike-sepaistega. Tõusime seljakottide-ta Blisnitsale. Vaatepilti, mis ava-nes mäelt, on raske kirjeldada. Blisnitsa on Karpaatides kõrgu-

selt kolmas mägi. Tagasiteel tõusime Mentšuli tippu ja siis algas laskumine pikki puudevahelist jalgrada. Pol-

TORE ON PÄEVITADA LUMISTES MÄGEDES.

MM-81
B. KIRT

TALVISED VÕIST- LUSED

Pühapäeval, 14. veebruaril, toimusid Mustamäel TPI talvised rakenduslikud valikorienteerimisvõistlused. Nimetus on neil võistlustel tõesti selline. Oligi, nagu kord ja kohus suusatamine ja laskmine... Kuid... Oleme harjunud veebruari lugema talvekuude hulka. Ei võinud aga kalenderplaani koostamisel ette näha, et sel aastal sajab nimetatud kuus lume asemel vihma. Laupäev ei töotanudki midagi head. Spordikateedris oldi arvamusel, et võistlused tuleb edasi lükata. Ja eks ta laupäeva järgi otsustades, oli õige ka. Aga natukene meil ikka vedas, kui nii võib öelda. Kuigi ettenähtud suusatamise ja laskmise kõrval pidid võistlejad oma võimeid demonstreerima ka jooksmises, ei saa ilma kohta eriti halvasti öelda. Võistlusi võib lugeda siiski kordalainuiks.

VÕITJA TIIT TAIMISTU

110-st osavõtjast osutus kiiremaks ja täpsemaks rühma AO-21 üliõpilane Tiit TAIMISTU, kes kogus 29 punkti. II koha saavutas suusatajana tuntud Vello MAASIK, rühmast AS-81, 26 punktiga. Kolmas oli Tõnu LAJA 25 punktiga. Neile järgnesid:

4. Mart KIPPER (AM-21) — 24 punkti
5. Heiti AARNA (KP-41) — 23 punkti ja
6. Enn RÄHN (AT-41) — 21 punkti

Rühmadevahelises arvestuses kogus kõige rohkem punkte rühm ASO-81 — 122 p.

II MA-61 ja MM-62 — 106 punkti, ning
III AL-87 — 93,4 punkti järgnesid rühmad

4. AM-41 — 93 punkti
5. KEM-81 — 85 p.
6. KEM-61 — 71,5 p.

Rakenduslikud orienteerimisvõistlused on ettenähtud mees-üliõpilastele, kuid meie tüdrukud ei jäänud kõrvale. Tütarlastest võitis värske NSV Liidu mitteametlik üliõpilaste meistr KAI RÜÜT. II oli Reet KRISTAL ja

„BUREVESTNIK“ KÄÄRIKUL

6.—7. veebruaril selgitati meie maa üliõpilaste hulgas parimad orienteerujad. Tartu Ülikooli spordibaasi kogunes 25 kuueliikmelist võistkonda mitmetest meie maa nurkadest.

Ka meie püüdsime valmistada tõsiselt võistlusteks — mitmed treeningud toimusid Kääriku ümbruses. Töö kandis mõningat vilja — saavutasime TRÜ järel teise koha. Kuna nemad võistlesid n. ö. kodus, siis oli peaaegu võimatu neid edestada. Märkisid ju kõik kolm TRÜ meest 7 kontrollpunkti praktiliselt täpselt õigele kohtadele. Rajad ei olnud eriti rasked, võimaldasid teha kiiret sõitu. Ühine pingutus tõi me võistkonna esimese päeva tulemuseks neljandaks TRÜ ja Leningradi PI ning Läti võistkonna järel. Reaalseks hindasime teisel päeval mõeldud lätlastest. Järgmisel hommikul asusime starti tõsise sooviga võita sel võistluspäeval. On ju valikorienteerimisel suur kaal suusatamiskusel, pealegi selles rajoonis tegime mitu treeningut varem. Mehed startisid hiljem: kui me kaks tundi pärast starti tagasi saabusime, siis ilutses juba TPI naiskonna lahtris number 1. Meil aga ebaõnnestus teine tund võistlusajast — üks kontrollpunkt ei langenud kaardil kõrgusjoontega kooskõlla, et aga metsapiiri järgi ta teises kohas olema oleks pidanud, seda me ei märganud. Ajakaotus maksis meile ka esikoha võitmise võimaluse. Meist mõõduisid Läti ja TRÜ meeskonnad, harkovlasi võitsime napilt parema sõiduaaja arvel. Kokkuvõttes võitsime siiski! Ja endalegi üllatusena mõõduisime ka LPI võistkonnast. Meie saagiks langes kolm sini-valget «tormilinnu-vimplit» ja terve patakas diplomeid — autasustati kuut paremat. Tunnustust leidis ka meie treeneri Tõnu Laja töö — meie võistkond oli varustatud paremini neil võistlustel. Selles osas jätsime isegi varju TRÜ orienteerujad.

Üldmulje võistlustest jäi väga hea, korraldajad eesotsas peakohtuniku Anto Raukasega pingutasid tõsiselt ja saavutused olid ka tublid. Meid söödeti tublisti, nii et energiavarude pärast muret ei tekkinud, puhata võisime soojaksõidetud tubades, võistlustele vedas buss, start oli täpselt õigel ajal, rajad olid kvaliteetsed jne. jne.

ÜLDKOKKUVÕTE:

TRÜ — 3 punkti; TPI — 5 punkti; LPI — 6 punkti; Läti — 11 punkti
U. JÜRGENS
AA-101

ESIMENE START

III — Mare KÕIVUMÄGI, rühmast EE-41.

Selgituseks nimetuse «mitteametlik» kohta olgu öeldud, et suuremaid muresid on orienteerujail see, et tänaseni ei ole suudetud luua üliõpilastel orienteerimisföderatsiooni, mis annaks õiguse liidulise ulatusega võistlustel saada Liidu meistri nimetust. Nii nimetati ka veebruari alguses Käärikul toimunud võistlusi — Mitteametlikeks NSV Liidu Kõrgemate Koolide meistrivõistlusteks. Kuid pole viga, lähemas tulevikus saadakse sellest probleemist üle ning siis võivad ka orienteerujad õigusega kanda NSV Liidu meistri nimetust, ilma igasuguse «mitteametlikuta».

Mõni sõna tulevikuperspektiividest. On kavas korraldada instituu di märkesuusatamise võistlused. Kevadel on rühmadevahelised teateorienteerimisvõistlused. Loomulikult toimuvad maikuus ka traditsioonilised TPI karikavõistlused.

Ei tahaks küll tütarlapsi meelitada, aga nimelt on nii, et kaks korda aastas (kevadistel karikavõistlustel ja sügisel meistrivõistlustel) antakse instituu di parimale naisvõistlejale igavesti rändav auhind — fotoaparaat. Muud

TEISEKS TULI VELLO MAASIK

seas olgu öeldud, et vaatamata oma kolmeaastasele rännakule on ta täiesti korras. Ärge unustage, tüdrukud, et kuni kevadeni on selle omanikuks Kai RÜÜT, kes 1964. a. detsembris kaitses edukalt oma diplomitöö.

Ja veel üks suur soov — et järgmistel instituu di orienteerimisvõistlustel oleks osavõtt sama rohke ning võistlema tullakse sellepärast, et orienteerimine on huvitav. Tegelikult ta ongi ju huvitav. Tulge ja veenduge.

MALL TOOMIS

Orienteerujad, sport ja sektsioon

Tiiti teiste spordialade harrastajad suhtuvad orienteerujaisse nagu «kah sportlastesse». Põhjuseks selleks annab orienteerujate madalam füüsiline tase ja suhtumine treeningusse. Kuigi orienteerujad tunnevad end puudutatud olevat, ei tehta küllaldaselt selliselt suhtumiselt aluse võtmiseks. Ka TPI sektsioon on liiga kergekäeliselt viimasel ajal treeningusse suhtunud. Sektsiooni juhatus ja treener ei tulnud seni toime olukorra otsustava muutmiseks. Viimane tormiline koos-

olek võttis nõuks muuta treeningute kvaliteeti. Nüüd on edasine sündmuste käik meie kõigi järjekindluses! Treener saab korralikult töötada vaid rühmaga, kes süstemaatiliselt harjutamas käib, ainult neile on mõtet planeerida pikema aja peale ette treeningu programm, jälgida progresseerumist, leida vea sportlase tehnikas, taktikas jne. Et võimaldada maksimaalsele arvule üliõpilastele treeninguist osa võtta, suurendasime treeninguajade arvu, osa neist hakkab läbi viima energiateaduskonna üliõpilane Uno Jürgens (AA-101). See osa on mõeldud kõrgema füüsilise treenitustasega sportlastele. Eriti tõstame orienteerimise tehnikat ja taktikat, kaardimälu, topograafia õppimise osatähtsust treeninguis. Kuna see kõik on mõeldav ainult küllalt suure treeninggrupi olemasolul, siis paneme südamele kõigile, kes huvitatud on sellest «ajude ja lihaste gümnaastikast», alustage julgelt süstemaatilise treeninguga. Meie lubame teile vastutasuks järjekindlusele ja asjalikule suhtumisele teaduslikult põhjendatud juhendamise, kiire progressi sportlikes saavutustes ja mugava enesetunde edaspidi naaberspordialade harrastajate seltskonnas.

Soovime kõigile indu, tahet aega leida ja armastust spordi vastu edaspidiseks!

TPI OS.

KUULUTUSI

Küllalt noor, ruugejuukseline, 168 cm kõrgune ja 3,5 puudalise raskustuniga heasüdamlik neidi majandusteaduskonnast soovib tutvuda keskmist kasvu, heasüdamliku Tallinnast suunatud noormehetega (I—III kursus, eria pole tähtis). Soovitatav hea õppe- ja eluolukord, osavõtt ühiskondlikust (komsomoli) tööst ja ametühingu liikmeks võlgnemise puudumine.

Noormees mehaanikateaduskonna komsomolikomiteest soovib tutvuda tütarlastega, kes omab kogemusi seinalehtede väljaandmisel.

Millest kõneldi ja mida otsustati viimasel bürool

Küsimusi, mis tulid kilrest lahendada, on palju. Põhiküsimusena oli bürool arutusele meile instituudi ajaleht, eriti temas kajastav komsomoli-elu ja kaastöö laiendamise võimalused.

Seda viimasel ajal üht teravamalt küsimust oldi abiks lahendada kutsutud «Tallinna Politehniku» toimetaja sm. V. Kalpus ja ajalehe «Molodjož Estonii» kooliosakonna juhataja sm. Trapetskol.

29. okt. 1964. a. moodustati ELKNÜ TPI komitee büroo otsusega teaduskondade juurde kolmeliikmelised pressigrupid, kes organiseeriksid ajalehele kaastööd teaduskondades. Moodustatud pressigrupidest asus tööle ainult mehaanikateaduskonna pressigrupp. Energeetikateaduskonna kolmest liikmest töötas aktiivselt ainult üks — Olev Tõeleid. Miks vaikivad seni majandusteaduskonna, keemiateaduskonna ja ehitusteaduskonna pressigrupid? Teie vaikimise pärast pole ajalehe veergudele jõudnud nende teaduskondade elulised probleemid.

Vaikimise põhjused? Kõigepealt muldugi inimesed ja nende kohusetunne. Kui pressigrupi liige ei suvatse osa võtta ühestki toimetuse koosolekust ega kirjasaatjatele organiseeritud seminar'ist, siis on loomulik, et talle usaldatud ülesanded jäävad täitmata. Ka teaduskonna komsomolibüroo suhtusid pressigruppide loomisega formaalselt. Määrastid grupi koosseisu juhulikud inimesed, arvestamata nende huve ja kalduvusi.

Kuna UTU juurde pole moodustatud pressigrupp, siis on jäänud selle suure organisatsiooni murede ja röö-

mude ning uurtavate teaduslike probleemide tutvustamine ajalehe kaudu üsna kesiseks.

Büroo otsustas: 1) Luua kõigi teaduskondade ja esmakordselt ka UTU juurde elujõulised pressigrupid, kes tihedas kontaktis toimetusega suudaksid anda senisest enam.

2) Büroo liikmetel anda lühielevaateid igast TPI komitee büroo koosolekust ja vastuvõetud otsustest.

Arutlusel olid veel küsimused suvistest ühiskondlikest tööddest ja Rahvaste Sõpruse Nädalast.

Otsustati: kohustada sm. R. Kauberit järgmiseks bürookoostama ühiskondlike töödde staabi liikmete kandidaatide nimekirjad. Sm. Gensil ette valmistada Rahvaste Sõpruse Nädala ürituste plaani projekt.

Büroo otsustas autasustada hea töö eest ajakirjanduse levitamisel üliõpilasi.

Maidu Piirmetsa AE-61 ja

Oleg Voronovi EE-47

ELKNÜ TPI Komitee aukirjaga.

Järgmisel bürool, s. o. 25. veebruaril tuleb arutusele komsomolibüroo kasvatamise tegevuse

E. PESTI

ELKNÜ TPI Komitee sekretäri asetäitja

Punase Risti Seltsi TPI algorganisatsiooni tegevusest

Aastate kestel on Punase Risti Seltsi TPI algorganisatsioon instituu di kollektiivi ja juhtkonna hea suhtumise ning kaasabi tõttu kasvanud Kalini rajoonis kõige suuremaks.

1. jaanuaril oli algorganisatsioonil 2719 liiget, kelledest suur osa on aktiivselt rakendunud meie õppeasutuse kollektiivi sanitaarsele ja meditsiinilisele abistamisele.

On komplekteeritud ja ettevalmistatud kolme sanitaarmaleva isikuline koosseis.

Õnnetusjuhtumite puhul esmaabi andmiseks on TPI õppehoonetes ja ühiseamutes organiseeritud 20 sanitaarpostit.

Haigete koduseid põetajaid on ettevalmistatud 50 inimest. Sama arv sanitaarvolinikke meie väsimatute aktivistide arst D. Epstein, meditsiiniõdede H. Karpa

ja V. Tärki juhtimisel teostavad meie sööklate, puhvetite, ühiselamute ja õppehoonete sanitaarseisukorra kontrolli ja hoolitsevad vajalike profülaktiliste abinõude eest.

On peetud rida ettekandeid ja arvukalt vestlusi meditsiini- ja hügieeniteemadel.

Palju selgitustööd on tehtud doonorluse alal. Reservdoonoriks on registreerinud end 1809 üliõpilast ja töötajat, kellest paljud on andnud tasuta oma verd, neist mitmed korduvalt. Audoonori nimetus on antud meie kollektiivi liikmele H. Kuusmanile.

Liikmemaksu plaan 1964. aastal täideti täielikult. Väga palju aitas selleks oma hoolsusega kaasa tubli aktivist O. Kallaste.

A. LAUR

TPI kirjandusgrupi väljaandel ilmus

U. Agur. Programmeeritud õpetamine ja õpetamismasinad. Tln., 1964, 120 lk., 900 eks., 38 kop.

W. Somerset Maugham. The Kite. Tln., 1965, 44 lk., 500 eks., 5 kop.

L. Pupp. Kümme inglise keele kõnearenduse teksti. Tln., 1964, 52 lk., 300 eks., 6 kop.

E. Etverk jt. Õpik kesk-kooli matemaatikakursuse

kordamiseks II osa. Tln., 1964, 128 lk., 3000 eks., 24 kop.

Лабораторные работы по физике II. Тлн., 1964, 68 стр., 1500 экз., 14 коп.

Е. Пуусеп, Г. Самолевский. Задания к лабораторным работам по курсу «Электрические машины» для студентов специальности «Автоматика и телемеханика». Тлн., 1965, 28, стр. 400 экз., 4 коп.

Huumorit

«Kas su naine on ikka veel sama kena?»
«Jah, kuidugi! Ainult nüüd võtab see pool tundi rohkem aega.»

Naine luges oma mehele ajalehest uudiseid:

«Siin on öeldud, et üks mees pärandas 2000 naela ühele naisele, kes 20 aastat tagasi keeldus temaga abiellumast.»
«See on tänuikkusest,» komenteeris mees.

«Kas su naine on kokkuhoidlik?»
«Mõnikord. Eile oli tal neljakümmendal sünnipäeval ainult 26 küünalt tordi ümber.»

Õpetaja: «Kuidas nimetatakse seda hammast, mis tuleb kõige viimasena?»
Õpilane: «Valehammas.»

Rikas Pariisi pankur teib kunstnikult väikese töö enda albumi jaoks. Kunstnik tegi selle valmis ja küsis miljon franki.

«Kuidas, see võttis ju ainult viis minutit aega?» imestas pankur.

«Jah,» vastas kunstnik, «kuid ma pidin enne kolmkümmend aastat õppima, et seda viie minutiga teha.»

Toimetaja V. KALPUS

Орган парткома, декората, комитета ЛКСМЭ и профкома Таллинского политехнического института «Таллинский политехнический город Таллин».

Trükikoda «Ühiselu», Tallinn, Pikk 40/42
Hind 2 kop.
Tellimise nr. 596

MB-02419